

B.Dolenc: Sveti Janez Henrik Newman

Svetnik, ki nagovarja srca

5. maj: MLADOST IN PRVO SPREOBRNENJE

Na kratko smo že spoznali otroštvo Janeza Henrika Newmana. V začetku 19. stoletja se je rodil v urejeni anglikanski družini v Londonu. Odraščal je ob zgodbah iz Svetega pisma, ki jih je šestim otrokom brala mama. V šoli je poleg umske nadarjenosti pokazal tudi veselje do besedne umetnosti in glasbe. Že od najzgodnejših let je imel čut za nevidni svet, ki se mu je zdel celo resničnejši od vidnega sveta.

V otroških letih je bil iskreno pobožen. Zaupal je, da Bog spremlja njegove korake in ga varuje, kakor je samoumevno zaupal svojim ljubečim staršem. Pri štirinajstih letih pa je ta otroška zaupljivost do Boga splahnela. V roke so mu prišle protiverske knjige. Včasih je celo ugovarjal kakšnemu bolj pobožnemu učitelju. Še vedno pa je rad prebiral Sveto pismo. Pri dobrih petnajstih letih je doživel prvo veliko notranjo spremembo. Leto 1816 je bilo za Newmanovo družino zelo burno in težko. Oče je bil bankir in je doživel finančni polom. Banko je bilo treba zapreti. Z velikimi naporji in skrbmi je uspel poplačati upnike. Poslovil se je od denarnih poslov in se posvetil pivovarstvu. Družina se je morala preseliti na podeželje. Ker je bil doma en sam direndaj, je moral mladi šolar Janez Henrik med počitnicami in jeseni ostati kar v šoli, čeprav jo je že končal. Bil je v skrbeh za starše, brez prijateljev in brez pravega dela, poleg tega je še zbolel. Seznanil se je z zelo pobožnim in strogim učiteljem, anglikanskim duhovnikom Mayersom. Ta je pripadal strogi protestantski smeri. Grajal je posvetnost, ples in zapravljanje časa s kvartanjem. Poudarjal je, da je odrešenje samo v Jezusu Kristusu.

Ob pogovorih z njim in ob branju knjig, ki mu jih je priporočil, je Janez Henrik uvidel svojo mladostno domišljavost in spogledovanje z nevero. Sklenil je, da se vrne k Bogu. Ta vrnitev ni bila stvar čustev. Bila je vrnitev k priznavanju Boga in ljubezni do njega, kot ju je doživljal v otroštvu. Zavedal se je, da je Bog zanj napravil velike reči. Vsi dvomi so izginili. Začel je trdneje verovati vanj, kakor da ima roke in noge. Ta občutek je imenoval »prvo spreobrnjenje.«

V njem se je še utrdila misel, da je ta svet sicer pisan in zanimiv, a bežen in minljiv. Zato ni vreden, da bi se navezoval nanj. Pozneje je zapisal: »Takrat sem se umiril v misli: le dvoje edino najvišjih bitij zares obstaja in le zanju je samo po sebi čudovito umljivo, da bivata - namreč jaz in moj Stvarnik.« To je bil zares milostni dogodek. Živo se je zavedel Božje navzočnosti in se za vse življenje oklenil vseh bistvenih krščanskih resnic. Trdna vera v Boga se v njem ni nikoli več omajala.

Bližal se je december leta 1816 in z njim pomembna odločitev. Janez Henrik naj bi se vpisal na eno od univerz. Neki prijatelj mu je svetoval Oxford. Oče in sin sta sedla v kočijo, ki ju je - polna pričakovanja in vznemirjenja - odpeljala v častitljivo središče učenosti.

Iz Newmanovih duhovnih spisov:

Vsemogočni Bog! Ti si edina neizmerna polnost. Tvoj blagoslov in tvoja milost jasno govorita za tvoje čudovito bivanje. To prepričuje moj razum in je trdnjše od vseh dvomov in ugovorov. Oklepam se te resnice, ker ne bi mogel strpeti brez tebe, moj Gospod in moje Življenje, saj biti s teboj pomeni srečo, ki se je ne da izraziti. Zgrozim se ob misli, da bi ostal na tem hudobnem svetu zapuščen, brez varstva in opore.

Kraljica vseh svetnikov - prosi za nas!

Sveti Janez Henrik Newman - prosi za nas!